

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 289/2019-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. októbra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [redacted], maloletej [redacted] [redacted], zastúpenej zákonnou zástupkyňou [redacted], a maloletého [redacted] [redacted], zastúpeného zákonnou zástupkyňou [redacted] [redacted], právne zastúpených advokátkou Mgr. Evou Braxatorisovou, Trenčianska 17, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom v konaní vedenom Okresným súdom Pezinok pod sp. zn. 11 P 368/2013, postupom v konaní vedenom Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 11 CoP 609/2015, postupom v konaní vedenom Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 11 CoP 442/2018 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 11 CoP 442/2018-682 zo 14. mája 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [redacted], [redacted] a [redacted]
o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. augusta 2019 doručená ústavná sťažnosť (doplnená osobným podaním 4. septembra 2019) [REDACTED] (ďalej aj „sťažovateľka“), maloletej [REDACTED], zastúpenej zákonnou zástupkyňou [REDACTED], a maloletého [REDACTED], zastúpeného zákonnou zástupkyňou [REDACTED] (ďalej aj „maloletí“ alebo spolu aj „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom v konaní vedenom Okresným súdom Pezinok (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 11 P 368/2013, postupom v konaní vedenom Krajským súdom v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 11 CoP 609/2015 a postupom v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 11 CoP 442/2018 (ďalej spolu len „napadnuté konania“) a rozsudkom krajského súdu č. k. 11 CoP 442/2018-682 zo 14. mája 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

2. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti uviedli, že sú účastníkmi viacerých konaní, ktorých predmetom je stanovenie vyživovacej povinnosti a úprava práv a povinností k maloletým.

Konanie o rozvode manželstva sťažovateľky bolo vedené okresným súdom pod sp. zn. 11 P 308/2011 a v rámci neho okresný súd určil sumu výživného na čas po rozvode na základe dohody rodičov. Sťažovateľka uviedla, že neskôr v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 9 P 49/2012 súd určil výživné na čas do rozvodu. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti ďalej uviedla: „*Medzitým dňa 10.4. 2013 podal otec detí na Okresný*

súd Pezinok návrh na zníženie výživného na minimálnu sumu a 2. 4. 2013 na zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti, konanie sa viedlo pod sp. zn. 11P/368/2013.

Sťažovateľka dňa 10.6. 2014 podala v tomto konaní ako súčasť vyjadrenia, návrh na zvýšenie výživného na obe maloleté deti.

Súdy v tejto veci rozhodovali opakovane viacerými rozsudkami. Okresný súd Pezinok najskôr dňa 16.4.2015 rozsudkom 11P/368/2013-323 zamietol návrhy otca na zníženie výživného a SOS, zmenil úpravu styku, avšak pokiaľ išlo o zvýšenie výživného, návrh matky zamietol.

Krajský súd v Bratislave rozhodol o odvolaní účastníkov voči tomuto rozsudku tak, že dňa 14. 3. 2017 rozsudkom 11CoP/609/2015-454 v časti návrhu matky na zvýšenie výživného a zmeny úpravy styku vec vrátil na opätovné konanie súdu prvého stupňa, vo zvyšku rozsudok potvrdil.

Okresný súd Pezinok následne dňa 15. mája 2018 rozhodol rozsudkom 11P/368/2013-619 tak, že návrhu matky na zvýšenie výživného od 6/2014 sčasti vyhovel, keď určil, že výživné na obe deti sa zvyšuje od 10.6.2014 do 31.8. 2017 na sumu 250 Eur a od 1.9. 2017 na sumu 300 Eur. Zameškané výživné zaviazal otca uhradiť do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Na odvolanie oboch rodičov Krajský súd v Bratislave rozhodol dňa 14. mája 2019 rozsudkom 11CoP/442/2018-682 tak, že rozsudok potvrdil, Rozsudok Krajského súdu je právoplatný dňom 24.6. 2019 a vykonateľný dňom 24.7. 2019. V danej veci teda súdy konali nepretržite 6 rokov aj 3 mesiace.“

3. Sťažovatelia predovšetkým namietajú nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku vo vzťahu k sume a splatnosti výživného, tvrdia, že ich právna neistota týkajúca sa úpravy rodičovských práv a povinností trvala extrémne dlhý čas a že maloletí neboli riadne zastúpení kolíznym opatrovníkom, resp. procesné práva a povinnosti kolízny opatrovník nerealizoval.

Sťažovatelia v závere ústavnej sťažnosti požiadali o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré odôvodnili tým, že dĺžka konania bola pre nich extrémne zaťažujúca po citovej aj materiálnej stránke.

4. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol: „1. Základné práva sťažovateľov v 1. až 3. rade na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, na spravodlivý proces podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, práva na spravodlivý proces a prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 20 ods. 1 a ods. 5 Ústavy SR a čl. 1 dodatkového Protokolu Č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom. Okresného súdu Pezinok v konaní 11P/368/2013 a Krajského súdu v Bratislave v konaní 11CoP/609/2015 a 11CoP/441/2018 porušené boli.

2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11CoP/442/2018-682 zo dňa 14. mája 2019 sa zrušuje a vec sa vracia na opätovné konanie.

2. Sťažovateľom v 1. až 3. rade sa priznáva nárok na primerané finančné zabezpečenie každému vo výške 5 000 Eur...

3. Sťažovateľom v 1. až 3. rade sa priznáva právo na náhradu trov konania...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento

zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

8. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok.

Podľa čl. 20 ods. 5 ústavy iné zásahy do vlastníckeho práva možno povoliť iba vtedy, ak ide o majetok nadobudnutý nezákonným spôsobom alebo z nelegálnych príjmov a ide o opatrenie nevyhnutné v demokratickej spoločnosti pre bezpečnosť štátu, ochranu verejného poriadku, mravnosti alebo práv a slobôd iných.

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

11. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

12. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

13. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

14. Podľa čl. 47 charty každý, koho práva a slobody zaručené právom Únie sú porušené, má za podmienok ustanovených v tomto článku právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom. Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Každý musí mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať.

Právna pomoc sa poskytuje osobám, ktoré nemajú dostatočné prostriedky v prípade, ak je táto pomoc potrebná na zabezpečenie efektívneho prístupu k spravodlivosti.

III.

15. Hlavnou námietkou sťažovateľov, od ktorej odvíjajú porušenie svojich práv (čl. 48 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a 5 ústavy, čl. 1 dodatkového protokolu), je, že konania, v ktorých sa rozhodovalo o úprave práv a povinností k maloletým, resp. určení sumy výživného, trvali neprimerane dlhý čas. Zároveň sťažovatelia tvrdia porušenie základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 47 charty) napadnutým rozsudkom, ktorému vyčítajú najmä nedostatočné odôvodnenie.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy

16. Ústavnú sťažnosť je potrebné v tejto časti považovať za zjavne neopodstatnenú.

Z už citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti posudzuje, či táto je/nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď

pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. II. ÚS 101/03, I. ÚS 88/07, III. ÚS 155/09, II. ÚS 66/2011, IV. ÚS 473/2012, III. ÚS 288/2016).

17. Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej je účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (III. ÚS 154/06, I. ÚS 76/03).

Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že sťažovatelia sa so svojou ústavnou sťažnosťou na ústavný súd obrátili v čase, keď už tento prostriedok nápravy vo vzťahu k namietaným konaniam nebol objektívne spôsobilý splniť svoj účel, a preto je potrebné ústavnú sťažnosť v tejto časti považovať za zjavne neopodstatnenú (m. m. II. ÚS 121/2019).

18. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že ochrana základnému právu na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako i právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sa v konaní pred ústavným súdom poskytuje len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany k porušeniu označených práv ešte mohlo dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať (napr. II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05, IV. ÚS 637/2013, II. ÚS 518/2014). Ak v čase, keď ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená, už nedochádzalo k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov (napr. II. ÚS 55/02, IV. ÚS 223/2010, IV. ÚS 149/2018, II. ÚS 464/2018). Tento právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské

práva (Obluk proti Slovenskej republike, rozsudok z 20. 6. 2006, č. 69484/01, body 62 a 63).

19. Reflektujúc uvedené východiská svojej doterajšej judikatúry, ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia podali ústavnú sťažnosť, ktorou namietajú postup v konaniach na okresnom súde, ako aj v konaniach na krajskom súde. Z ústavnej sťažnosti však vyplýva, že krajský súd rozhodol o zvýšení výživného a o zmene úpravy styku otca s maloletými deťmi napadnutým rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť 24. júna 2019 a vykonateľným sa stal 24. júla 2019.

Z uvedeného teda vyplýva, že v ústavnej sťažnosti označení porušovatelia – okresný súd ani krajský súd už v čase podania ústavnej sťažnosti nemohli porušovať základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, keďže v čase doručenia ústavnej sťažnosti boli napadnuté konania právoplatne ukončené.

20. Ústavný súd navyše poukazuje aj na skutočnosť, že sťažovatelia v podanej ústavnej sťažnosti neuviedli, že by v priebehu celého konania vo vzťahu k tvrdeným prietahom využili možnosť podania sťažnosti predsedovi príslušného súdu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa § 3 ods. 4 v spojení s § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Takúto sťažnosť totiž ústavný súd považuje za účinný prostriedok ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ktorý vzhľadom na subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd treba využiť pred podaním ústavnej sťažnosti ústavnému súdu (porovnaj napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04).

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

21. Sťažovatelia napadnutému rozsudku vytýkali najmä spôsob určenia výšky výživného, resp. nedostatočné odôvodnenie zo strany krajského súdu, pokiaľ tento odkázal na rozsudok súdu prvej inštancie.

Aj v tejto časti je potrebné považovať ústavnú sťažnosť za zjavne neopodstatnenú.

22. Ústavný súd považuje v kontexte podanej ústavnej sťažnosti v prvom rade za potrebné poukázať na svoje ústavné postavenie, z ktorého vyplýva, že vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov, nie je alternatívnou alebo mimoriadnou opravnou inštitúciou. Ústavný súd preto v súlade so svojou doterajšou judikatúrou uvádza, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred ním bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňujúce a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne I. ÚS 20/03, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 80/05, III. ÚS 122/2010).

23. Vzhľadom na vymedzený rozsah možných zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov ústavný súd posúdil, či rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu je ústavne udržateľný, t. j. či nevykazuje znaky svojvôle, arbitrárnosti, či je náležite odôvodnený a či výklad práva všeobecným súdom nie je taký, že popiera účel a zmysel príslušných zákonných noriem (m. m. I. ÚS 23/2010, III. ÚS 610/2016).

24. Ústavný súd ďalej dodáva, že vzhľadom na svoje ústavné postavenie a funkcie v zásade nemôže preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov a rovnako nemôže skúmať, či súdy správne právne vyhodnotili zistený stav. Z ústavného princípu nezávislosti súdov (čl. 141 ods. 1 ústavy) totiž vyplýva aj zásada voľného hodnotenia dôkazov (§ 191 Civilného sporového poriadku). Ak preto všeobecné súdy pri svojom rozhodovaní

postupujú podľa označeného zákonného ustanovenia, nespadá do právomoci ústavného súdu opätovne posudzovať hodnotenie nimi vykonaných dôkazov.

25. Ústavnému súdu v okolnostiach veci sťažovateľov ani neprislúchalo posudzovať, či návrhu sťažovateľky na zvýšenie sumy vyživovacej povinnosti malo alebo nemalo byť vyhovené. Ústavný súd však musel zaujať stanovisko k tomu, či rozhodnutie o ňom spĺňalo požiadavku ústavnosti spočívajúcu predovšetkým v ústavne konformnom výklade dotknutej právnej úpravy a tiež požiadavku náležitého odôvodnenia prijatých záverov.

26. Pri posudzovaní otázky, či mohlo byť napadnutým rozsudkom krajského súdu porušené základné právo sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, teda otázky, či napadnutý rozsudok nie je zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, je potrebné zohľadniť nielen odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu, ale aj rozsudok okresného súdu č. k. 11 P 368/2013-619 z 15. mája 2018 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“), s ktorým sa krajský súd stotožnil. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (prvoinštančného, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

27. Ústavný súd preskúmal rozsudok okresného súdu aj napadnutý rozsudok krajského súdu a konštatuje, že okresný súd sa dostatočne vysporiadal so všetkými okolnosťami potrebnými na určenie sumy výživného a aplikoval príslušné ustanovenia zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Krajský súd v napadnutom rozsudku odkázal na rozsudok okresného súdu, s ktorým sa plne stotožnil, a dal jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na odvolacie námietky sťažovateľky (a tiež otca maloletých).

28. Sťažovatelia svojou ústavnou sťažnosťou v podstate požadujú revíziu napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorý potvrdil rozsudok okresného súdu (ktorým sčasti vyhovel návrhu sťažovateľky na zvýšenie výživného, styk otca s maloletými upravil podľa dohody rodičov). Po oboznámení sa s obsahom odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu aj rozsudku okresného súdu ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, keď v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol a náležite ozrejmil dôvody, pre ktoré napadnuté rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil. Po preskúmaní ústavnou sťažnosťou napadnutého rozsudku krajského súdu, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, preto ústavný súd konštatuje, že napadnutý rozsudok krajského súdu, odkazujúc na odôvodnenie rozsudku prvej inštancie, jasne a zrozumiteľne podáva výklad použitého právneho predpisu (§ 62, § 63 ods. 2, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) a vyplývajú z neho dôvody, pre ktoré rozhodol tak, že rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd nezistil pochybenia takej relevancie, ktoré by mohli mať za následok neakceptovateľnosť napadnutého rozsudku krajského súdu z ústavného hľadiska. Ústavnou sťažnosťou napadnutý rozsudok krajského súdu je vnútorne logický, nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej svojvôle konajúceho krajského súdu, nie je arbitrárny a v dostatočnom rozsahu dáva odpoveď na to, ako a prečo došlo zo strany krajského súdu k potvrdeniu rozsudku okresného súdu. Z napadnutého rozsudku krajského súdu podľa názoru ústavného súdu nevyplýva ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

29. Výčitku sťažovateľky smerujúcu k zastúpeniu maloletých kolíznym opatrovníkom („*neboli riadne zastúpené, keď ich procesné práva a povinnosti kolíznym opatrovníkom vôbec nerealizoval*“) ústavný súd považuje za irelevantnú, keďže táto podľa názoru ústavného súdu vychádza z kolíznym opatrovníkom prejaveneho súhlasu o sume výživného určeného rozsudkom okresného súdu (s. 3 bod 6 napadnutého rozsudku). Sťažovateľka v tomto smere nepredniesla žiadne právne relevantné argumenty.

30. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajského súdu takéto nedostatky nevykazuje, a preto ústavný súd konštatuje, že nezistil dôvod, ktorý by signalizoval možnosť po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vysloviť, že ním došlo k porušeniu sťažovateľmi označených práv.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 47 charty napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutými konaniami

31. Podľa čl. 51 ods. 1 charty sú ustanovenia charty určené členským štátom výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Európskej únie.

32. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie sa základné práva zaručené v právnom poriadku Európskej únie uplatnia vo všetkých situáciách, ktoré upravuje právo Európskej únie, avšak nie mimo týchto situácií. Pokiaľ teda určitá právna situácia nepatrí do pôsobnosti práva Európskej únie, nemôžu sa na akty členských štátov vzťahovať ani ustanovenia charty (porov. napr. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 30. júna 2016 vo veci C-205/2015, Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov proti Vasilemu Tomovi, Biroul Executorului Judecătoresc Horațiu-Vasile Cruduleci, body 23 a 24, ECLI:EU:C:2016:499; m. m. I. ÚS 195/2019, III. ÚS 286/2018).

33. Z obsahu ústavnej sťažnosti ani z príloh k nej priložených nevyplývajú žiadne dôvody na záver, že by okresný súd alebo krajský súd vo veci sťažovateľov v príslušných konaniach aplikoval právo Európskej únie.

34. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 5 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu

35. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 5 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd konštatuje, že ich porušenie sťažovatelia namietajú v priamej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (sťažovatelia v ústavnej sťažnosti uviedli: „*Porušenie princípov spravodlivého súdneho konania teda v danom prípade viedlo aj k porušeniu práva sťažovateľky na vlastníctvo...*“). Keďže ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu ani krajského súdu v napadnutých konaniach a v napadnutom rozsudku nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 5 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu. Ústavný súd preto aj túto časť ústavnej sťažnosti odmietol pri predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

36. Pretože ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov (primerané finančné zadosťučinenie).

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. októbra 2019